

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422203100
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4422203100.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. K., narodený XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: D. narodený XX.XX.XXXX, bytom B., W. XX, zastúpený: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., JUDr. Tatiana Timoranská, advokát, so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9 a W. K., narodená XX.XX.XXXX, bytom B., W. XX, zast. JUDr. Katalin Némethová, advokátka so sídlom Nám. Sv. Imricha 21, Štúrovo, IČO:42 212 561 o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 01.08.2022 č.k. 8P/124/2022 - 23 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby bol maloletý dočasne zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že striedavá osobná starostlivosť bude prebiehať v intervaloch štyroch dní. Návrh odôvodnil tým, že podal 07.07.2022 návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré prebieha pod sp.zn. 11P/106/2022. Uviedol, že neodkladné opatrenie žiadal nariadiť z dôvodu, že komunikácia s matkou je aktuálne na zlej úrovni a on má obavy, či mu matka umožní stretávanie sa so synom do doby, kým nerozhodne súd o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 324 ods. 1, § 325, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 CSP, ako aj ustanovením § 360 a § 367 CMP. Konštatoval, že dospel k záveru, že návrh otca nie je opodstatnený, nie je tu daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, a taktiež nie je daná ani obava, že by exekúcia mohla byť ohrozená. Zo samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplývajú žiadne také okolnosti, ktoré by preukazovali naliehavosť akútnej dočasnej úpravy pomerov ohľadom zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Otec svoje domnienky v tom, že by mu matka mohla do budúcnosti neumožňovať styk ničím konkrétnym nepreukázal. Keďže neboli splnené základné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a styk otca s maloletým dieťaťom sa realizuje, súd jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec a domáhal sa jeho zmeny tak, že maloletý S. bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, táto sa bude vykonávať v intervaloch štyroch dní s tým, že rodičia si budú maloleté dieťa vždy každý štvrtý deň striedať, prípadne navrhol, aby bol upravený styk otca s maloletým, že sa s ním bude stretávať každý páry týždeň v čase od piatka od 15:30 hod. do nedele do 17:00 hod. a tiež každý nepáry

týždeň v utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd dostatočným spôsobom nevyhodnotil situáciu ohľadom styku otca s maloletým. Aktuálne je maloletý v osobnej starostlivosti matky, ktorá sama rozhoduje kedy a či vôbec umožní otcovi styk s maloletým. Podľa jeho názoru v tak citlivých prípadoch, kedy sa jedná o starostlivosť o maloleté dieťa je dôležité postupovať s opatrnosťou a predvídať možný scenár, kedy rodič, ktorý má u seba dieťa neumožní druhému rodičovi žiaden styk či kontakt s dieťaťom kvôli naštrbenosti vzťahov. Rozhodnutie považuje za nesprávne a nezákonné a vzhľadom na vek maloletého by mala byť obom rodičom umožnená približne rovnaká miera času, ktorou by sa podieľali na výchove a starostlivosti o maloletého. So synom má dobrý vzťah a v záujme budovania si ďalšieho vzťahu s maloletým je dôležité zabezpečiť pravidelné stretávanie a udržiavanie kontaktu otca so synom. Nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako navrhoval otec vznikla aj z dôvodu, že rodičia aktuálne spolu takmer vôbec nekomunikujú.

3. K odvolaniu sa vyjadrila matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd návrh otca zamietol, prípadne upravil styk otca s maloletým tak, že sa s ním bude stretávať každý párný týždeň v čase od piatka od 15:30 hod. do nedele do 17:00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod. Vo svojom vyjadrení uviedla, že skutočnosti uvádzané otcom nie sú pravdivé. Od doby, kedy sa odsťahovala s dieťaťom, otec mal možnosť sa s ním stretávať kedykoľvek chcel. Uvedomuje si podstatné postavenie otca v živote maloletého syna a nikdy nemala ani nemá v úmysle brániť styku otca s maloletým synom. Iba v jedinom prípade mu odmietla odovzdať maloletého syna, a to po tom, ako sa dozvedela, že otec bol pod vplyvom alkoholu na dedine na ihrisku s maloletým synom a musela zasiahnuť jeho sestra. Ona sa odsťahovala aj s maloletým synom koncom júna tohto roku po neustálych problémoch a hádkach. 11.07.2022 otec fyzicky napadol matku pred maloletými deťmi, pričom sa obrátila aj na políciu. V záujme maloletých detí je, aby otec a matka žili oddelene a neboli svedkami hádok a v poslednej dobe aj fyzických napadnutí. Pre zdravie a fyzický vývoj dieťaťa bude vhodnejšie, ak maloletý syn bude zverený do jej starostlivosti a bude upravený styk otca s maloletým synom. Okrem maloletého syna má ešte 8 ročnú dcéru P. z predchádzajúceho vzťahu.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (34 CSP) po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v intenciách § 65 až 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, a preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie môže nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 1 CSP).

11. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlenný zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú

všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený. Pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením neodkladného opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne, predbežne a neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytuje oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo a jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

12. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ navrhol súdu aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ustanovenia § 324 a nasledujúce CSP a § 360 a nasledujúce CMP. Navyše neodkladné opatrenie možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ustanovením § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP, alebo v súlade s iným zákonom, napríklad Zákom o rodine. V konaniach týkajúcich sa o starostlivosti o maloleté deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 28 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Zb. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine) súčasťou rodičovských práv a povinností, najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

15. V preskúmvanej veci otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého žiadal, aby bol maloletý syn dočasne zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V návrhu uviedol, že komunikácia s matkou je aktuálne na zlej úrovni a on sa bojí, či mu matka umožní stretávanie sa so synom do doby, kým súd nerozhodne o úprave práv a povinností k maloletému vo veci samej. V danej veci súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o navrhovanom neodkladnom opatrení sa riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi. Súd prvej inštancie konštatoval, že z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplývajú žiadne také okolnosti, ktoré by preukazovali naliehavosť a akútnosť dočasnej úpravy pomerov ohľadne zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie plne stotožňuje. Zo samotného návrhu je možné len konštatovať, že otec má obavu do budúcnosti vzhľadom k naštrbeným vzťahom s matkou maloletého dieťaťa, či mu táto bude styk s maloletým umožňovať. Vo svojom návrhu však neuviedol, ako sa styk s maloletým v súčasnosti realizuje, pričom matka vo svojom vyjadrení uviedla, že ona mu styk s dieťaťom

umožňuje, len v jednom prípade sa stalo, že mu odmietla odovzdať maloletého syna po tom, ako sa dozvedela, že otec bol pod vplyvom alkoholu na ihrisku na dedine aj s maloletým synom. Otec tieto jej skutkové tvrdenia žiadnym spôsobom nerozporoval, a preto aj odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože za daného stavu, keď prebieha konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu odvolací súd dospel k záveru, že nie je potrebné, aby pomery rodičov k maloletému dieťaťu boli upravené neodkladným opatrením z dôvodu, že maloleté dieťa je v starostlivosti matky a styk otca s dieťaťom sa realizuje. Samotná matka vo svojom vyjadrení navrhla upraviť styk otca s maloletým dieťaťom tak, ako požadoval otec sám vo svojom odvolaní, a preto odvolací súd nevidel dôvod, keď sa obidvaja rodičia zhodli na styku otca s maloletým dieťaťom, aby toto bolo potrebné upravovať neodkladným opatrením. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).